

Norska oljuveitslan er liðug

Jan Müller

22.02.2014 - 20:10

Oljan.fo

Tann stóra framgongdin í fráländavinnuni fer ikki at halda fram. Tað sigur Peter Hermanrud, leiðandi greinari í Swedbank First Securities, og hann er ikki tann einasti, sum hevur ta áskoðanina.

-Tað snýr seg um kapping. Tað kann henda, at støðugt fleiri feløg fáa hug at leita eftir gassi uppi á landi í USA heldur enn at leita á norska havbotninum, sigur Peter Hermanrud. Hann vísir á, at tey seinastu árinu hevur trot verið á boripallum, seismikkskipum og verkfrøðingum.

-Hetta er hent, samstundis sum íløgurnar hjá oljufeløgnum eru vaksnar nógv. Trupulleikin í dag er, at tað er tørvur á kapitali og íløguvilja hjá oljufeløgnum, sigur Peter Hermanrud. Hann er sannførdur um, at skifergasskollveltingin í USA er ein av

teimum stóru framtíðar avbjóðingunum, og at vit fara at síggja avleiðingarnar um eini trý til fimm ár.

Peter Hermanrud er ikki tann einasti, sum heldur, at skifergassið fer at fáa ávirkan.

-Oljan hevur fingið ein nýggjan kappingarneyta - skifergassið. Hetta er ein orkukelda, sum er nógv bíligari enn olja, og tí kann tað væl hugsast, at meginparturin av amerikanska flutningsmarknaðinum fer at leggja um til gass. Og so fellur oljuprísurin. Hann fer væntandi at halda sær oman fyri 100 dollarar í ár, men veksandi útreiðslur á norska landgrunninum kunnu steðga verkætlanum á norskum øki, sigur oljugreinarin í Nordea Markets, Thina M Saltvedt.

-Tað fara at ganga nøkur ár, áðrenn USA hevur fingið nóg nógvar gassstöðir. Tað fer eisini at taka tíð at umbyggja lastbilar til gass og at menna útflutningsfórleikan á økinum. Men tá alt tað er fingið frá hondini, fara vit at síggja ábendingarnar um tað, sum fer at henda. Forvinna oljufeløgini ikki nóg mikið av pengum, kunnu tey heldur ikki økja leitivirksemið eftir olju og gassi. Tað fer at føra til afturgongd á frálendamarknaðinum í Noregi og lægri prísir fyri fleiri tænastrur, sigur Nordea-greinarin.

Rýma úr Noregi

Sambært Peter Hermanrud eru oljufeløgini longu farin at taka hóttanina í álvara, og tað ger, at tey hugsa seg betur um, tá verkætlanir verða raðfestar. Eitt tekin um hetta er, at Marathon Oil vil sleppa av við síni leitiloyvi í Noregi, og harafturat hevur Talisman sagt, at tað ætlar sær at gevast í norskum øki.

Marathon Oil hevur í tíðindaskrivi kunngjørt, at felagið ætlar sær at selja øll síni loyvi í norskum øki. Peter Hermanrud heldur, at vit fara at síggja fleiri slíkar avgerðir í komandi tíðum, tí feløgini eru komin til ta niðurstøðu, at oljuvinnan á norskum øki er ikki tann mest spennandi at halda fram í.

-Tey hava verið her í 10 ár og hava bara brúkt meiri og meiri pengar á hvørjum ári. Tey hava eisini havt pengar til tað, sum tey hava fingist við. Men nú er alt vorðið meiri strævið. Íleggjararnir leggja trýst á oljufeløgini fyri at fáa tey at avmarka íløgurnar, og nú mugu feløgini taka støðu, tí tey hava ikki meiri pengar. Tey kunnu ikki vera virkin allastaðni og noyðast tí at selja onkunstaðni. Oljuvinnan noyðist at hugsa seg betur um í sambandi við raðfestingar. Tað, sum kann venda gongdini, er, at oljuprísurin heldur fram at hækka, men eg vænti ikki, at tað verður varandi, sigur Peter Hermanrud.

Truplari hjá veitarunum

Tá oljufeløgini fara at skarva av íløgnum, fer tað at ávirka fyrítøkurnar, ið virka sum veitarar hjá oljuvinnuni.

-Tíðirnar hjá tænastrufyrítøkunum í oljuídnaðinum fara at versna. Hetta kom til sjóndar longu í fjør, tá tænastrufyrítøkur stóðu seg illa á virðisbrævamarknaðinum. Tað hevur gingið sera væl, men hetta kann bara ikki halda fram, sigur Peter Hermanrud.

-Tað kann henda, at frálандаídnaðurin kemur afturíaftur, tí vøkstur í heimsbúskapinum kann fáa oljuprísir at hækka. Men tað er greitt, at vit hava eina framtíðarhóttan, sum vit ikki hava tosað um í mong ár. Í mong ár hava vit eisini havt ta fatan, at útlitini í Noregi vóru betri enn í øðrum pørtum av Evropa, sigur Hermanrud og leggur afturat, at hann væntar ikki, at tey komandi árin vera nøkur gullár hjá Stavanger.

Hann vísir á, at tey seinastu mongu árin hevur Stavanger notið gott av hækkingi oljuprísir, hækkingi bústaðarprísir og sera stórum byggivirksemi.

-Bráðliga kann tað henda, at bústaðarmarknaðurin steðgar upp, so steðgar byggivirksemið, og so fáa vit arbeiðsloysi. Fer tað so at ganga verri hjá olju- og frálándavinnuni, fær tað ringa ávirkan á alt økið.

Hermanrud er kortini ikki so dapurskygður. Hann sigur, at økið við Stavanger er ikki bara olja. Har er eitt sera virkið vinnulív, so tað koma ivaleyst onnur arbeiðspláss ístaðin fyri tey, sum fara, heldur hann.

Kapping millum lond

Tær komandi broytingarnar í oljuídnaðinum fara at hava við sær, at lond fara at leggja seg eftir at geva oljufeløgum so góðar umstøður sum gjørligt fyri at fáa fatur á íløgum.

Hetta hendi í Meksiko í desember, tá politikararnir samtyktu eina oljunýskipan, sum gevur privatum oljufeløgum loyvi til at leita eftir og at útvinna olju og at býta vinning og váða við tað almenna oljufelagið Pemex.

-Nú fer Meksiko at gera tað meiri áhugavert hjá oljufeløgum at gera íløgur har. Iran hevur júst tikið eitt tilsvarandi stig. Tað næsta verður kanska Venezuela. Spurningurin er so, hvat Noreg skal gera fyri at gera tað meiri áhugavert hjá oljufeløgum at gera íløgur her, sigur Peter Hermanrud